

prima instanță: A. Malii
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

dosarul nr. 2rac-385/17

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Societatea Comercială „Gluvert”
Societate cu Răspundere Limitată

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Producție
și Servicii „Auto-Mar” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății
Comerciale „Gluvert” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea
datoriei, a dobânzii de întârziere, inflației și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Întreprinderea de Producție și Servicii „Auto-Mar”
Societatea cu Răspundere Limitată, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana
mun. Chișinău din 19 mai 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost
admisă parțial

constată:

La 8 februarie 2016, ÎPS „Auto-Mar” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SC „Gluvert” SRL cu privire la încasarea prejudiciului și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 iunie 2014 între ÎPS „Auto-
Mar” SRL, în calitate de beneficiar și SC „Gluvert” SRL, în calitate de prestator, a
fost încheiat contractul privind elaborarea proiectului de reconstrucție a stației de
alimentare cu combustibil a companiei ÎPS „Auto-Mar” SRL cu nr. 307-0614 din
30 iunie 2014.

Indică că potrivit clauzelor contractuale, SC „Gluvert” SRL urma să
execute în modul corespunzător lucrările de proiectare în termen de 60 zile, sub
supravegherea inginerului de proiect Boris Borodia, iar documentația de proiect

urma a fi elaborată, aprobată, autorizată de organele competente în domeniul construcției în baza Legii privind autorizarea lucrărilor de construcții nr. 163 din 9 iulie 2010.

Susține că prețul achitat de ÎPS „Auto-Mar” SRL pentru serviciile de proiectare a constituit 20 000 lei, sumă transferată pe contul SC „Gluvert” SRL, potrivit extraselor anexate.

Notează că a expediat de mai mult ori somații pârâtului, la adresa indicată în contract și cea din Registrul de stat al întreprinderilor, însă acestea au fost restituite cu mențiunea ”necunoscut”, astfel fiind imposibilă soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166,167 CPC și art. 572, 602, 950 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul SC „Gluvert” SRL în beneficiul ÎPS „Auto-Mar” SRL a sumei contractuale de 20000 lei, cu titlu de prejudiciu pentru neexecutarea contractului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 11 martie 2016, ÎPS „Auto-Mar” SRL, reprezentat de avocatul Iuliana Timotin a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea de la SC „Gluvert” SRL a datoriei acumulată în sumă de 20000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 6061,64 lei, inflația în sumă de 3407,18 lei și taxa de stat în sumă de 884,07 lei.

În motivarea cereri a indicat că SC „Gluvert” SRL la data de 2 iulie 2014, a încasat pentru serviciile ce urmau a fi prestate, suma de 20 000 lei, însă nu și-a respectat obligațiunile conform contractului nr. 307-0614, până la 22 septembrie 2014.

A mai menționat că a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă și în acest sens, la 25 martie 2015, prin scrisoarea nr. 21, a expediat o somație către SC „Gluvert” SRL, dar aceasta a fost returnată cu mențiunea „necunoscut”.

La fel, la 24 aprilie 2015, prin scrisoarea nr. 24, a expediat o altă somație către pârât, conform adresei indicate în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, însă și de această dată, avizul de recepție a fost restituit cu mențiunea “necunoscut”.

Relevă că prin acțiunile sale ilegale SC „Gluvert” SRL, încalcă normele de drept ce reglementează executarea obligațiilor stipulate în art. 572 Cod civil, or, este evident că ultimul acționând cu rea-credință, încalcă legislația și se eschivează prin orice modalități de la executarea obligației sale.

În aceste circumstanțe, ÎPS „Auto-Mar” SRL solicită pe lângă suma datorată, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 6061,64 lei, calculată în temeiul art. 619 alin. (2) Cod civil, pentru perioada 23 septembrie 2014 – 1 februarie 2016, prejudiciul cauzat de evoluția indicelui prețului de consum sau așa numita inflație, pentru perioada 23 septembrie 2014 – 1 februarie 2016, calculat în conformitate cu datele oficiale ale Biroului Național de Statistică al RM, în suma de 3407,18 lei și cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în mărime de 884,07 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 19 mai 2016,

acțiunea a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, a fost admis apelul declarat de ÎPS „Auto-Mar” SRL, casată integral hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 19 mai 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat din contul SC „Gluvert” SRL în folosul ÎPS „Auto-Mar” SRL datoria în sumă de 20000 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6061,64 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 1549 lei.

În rest, cererea a fost respinsă.

La 15 august 2017, SC „Gluvert” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ca ilegală și neîntemeiată, ca fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Consideră eronată concluzia instanței de apel precum că în momentul încheierii contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014, ÎPS „Auto Mar” SRL nu s-a obligat să prezinte ulterior proiectantului SC „Gluvert” SRL careva acte.

Menționează că potrivit dispozițiilor art. 22 din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 2 februarie 1996, investitorii sunt persoane fizice sau juridice care finanțează și realizează investiții sau intervenții la construcțiile existente în sensul legii și răspund de neîndeplinirea obligațiilor principale referitoare la calitatea construcțiilor inclusiv și asigurarea expertizării construcțiilor de către experți tehnici atestați.

La fel, consideră neîntemeiată și concluzia instanței de apel precum că SC „Gluvert” SRL nu a întreprins absolut nicio acțiune pentru a facilita executarea contractului încheiat cu ÎPS „Auto Mar” SRL și considerând că nu poate îndeplini careva lucrări, SC „Gluvert” SRL era obligată să notifice despre acest fapt beneficiarul lucrărilor de proiectare și să solicite de la acesta toate actele necesare pentru a duce la bun sfârșit obligația contractuală asumată.

Susține că nici din conținutul contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL și nici din legislația Republicii Moldova nu rezultă că SC „Gluvert” SRL este obligată să notifice ÎPS „Auto Mar” SRL despre faptul neonorării obligațiilor contractuale, aceasta fiind un drept al SC „Gluvert” SRL și nu o obligație.

Indică că ÎPS „Auto Mar” SRL este beneficiarul raportului de expertiză nr. 0149 din 20 februarie 2013 și aceasta a știut despre concluziile expertului și faptul înlăturării neajunsurilor.

Notează că în legătură cu faptul că până la data depunerii cererii de recurs de către SC „Gluvert” SRL, ÎPS „Auto Mar” SRL nu a înlăturat neajunsurile indicate în raportul de expertiză, astfel SC „Gluvert” SRL nu poate executa obligațiile sale din contractul nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto

Mar” SRL.

Cu referire la dispozițiile art. 955 alin. (1) Cod civil, remarcă că dacă terminarea lucrărilor devine imposibilă din motive independente de voința părților, antreprenorul nu are dreptul să ceară plata retribuției.

La 6 noiembrie 2017, ÎPS „Auto-Mar” SRL a depus referință la cererea de recurs declarată de SC „Gluvert” SRL împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 august 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Actele cauzei denotă că înaintând acțiunea în judecată împotriva SC „Gluvert” SRL, cu ulterioarele concretizări, ÎPS „Auto-Mar” SRL a solicitat încasarea din contul SC „Gluvert” SRL în beneficiul ÎPS „Auto-Mar” SRL a datoriei acumulate în sumă de 20000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 6061,64 lei, inflația în sumă de 3407,18 lei și taxa de stat în sumă de 884,07 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a respins acțiunea ÎPS „Auto-Mar” SRL ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către ÎPS „Auto-Mar” SRL instanța de apel, l-a admis, a casat integral hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 19 mai 2016 și a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul SC „Gluvert” SRL în folosul ÎPS „Auto-Mar” SRL datoria în sumă de 20 000 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6061,64 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1549 lei.

În rest, cererea a fost respinsă.

La adoptarea unei asemenea soluții, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 512, 514, 572 alin. (1)-(2), 602 alin. (1)-(2), 619 alin. (1)-(2), 955 alin. (2) Cod civil, a stabilit neexecutarea obligației de către SC „Gluvert” SRL în modul și termenul stabilit în contractul nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind elaborarea proiectului de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibil a ÎPS „Auto Mar” SRL .

A mai conchis instanța de apel că până la înaintarea prezentei acțiuni, SC „Gluvert” SRL nu a întreprins nicio acțiune pentru a facilita executarea contractului încheiat cu ÎPS „Auto Mar” SRL și că obligația SC „Gluvert” SRL de

prezentare a documentației de proiect a devenit scadentă la 22 septembrie 2014, astfel încât din 23 septembrie 2014 SC „Gluvert” SRL s-a aflat în întârziere.

Instanța de recurs constată însă, că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz.

Astfel, în speță se constată cu certitudine că la 30 iunie 2014, între ÎPS „Auto Mar” SRL în calitate de beneficiar și SC „Gluvert” SRL în calitate de prestator, a fost încheiat contractul nr. 307-0614 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL (f. d. 8).

Reieșind din prevederile contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL, beneficiarul ÎPS „Auto Mar” SRL încredințează proiectantului SC „Gluvert” SRL să elaboreze documentele de proiect, oferindu-i în acest scop datele inițiale și anume: certificatul de urbanism M1:500 cu hotarele sectorului aplicat, actul de cercetare geologică, comanda la proiectare (descrierea obiectului proiectat, lista încăperilor, utilajului și alte condiții de funcționare a obiectului proiectat), concluzia expertului asupra posibilității de construire.

Totodată, proiectantul SC „Gluvert” SRL s-a obligat să elaboreze documentele de proiect compuse din partea constructivă: arhitectura, construcțiile, ПП, ПОО, pașapoartele deciziei asupra culorilor, utilajul ingineresc intern al stației în corespundere cu cerințele normative și a comenzii de proiectare.

Și tot prin contractul nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL, s-a convenit că costul lucrărilor de proiectare constituie 20 000 lei, inclusiv TVA, iar termenul de efectuare a lucrărilor constituie 60 de zile.

Conform ordinelor de plată nr. 294 din 2 iulie 2014, anexate la dosar, ÎPS „Auto Mar” SRL a transferat la contul bancar al SC „Gluvert” SRL suma de 16 400 lei și suma de 3 600 lei (f. d. 12-13).

În conformitate cu prevederile art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Cu referire la prevederile normei enunțate, la caz se constată că, în vederea executării contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind elaborarea proiectului de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibil a companiei ÎPS „Auto Mar” SRL, de către SC „Gluvert” SRL a fost prezentat proiectul prealabil executat în baza certificatului de urbanism nr. 267/14 din 17 mai 2014 de reconstrucție a imobilului situat în str. Calea Orheiului 28 mun. Chișinău, cu denumirea „Bloc de servicii auto pe 6 locuri și construirea nivelului doi clădirii de oficiu în or. Chișinău”, beneficiar al căruia este ÎPS „Auto Mar” SRL, planul de amplasare a imobilului, Planul general micșorat cu hotarele sectorului aplicate (f. d. 39-41, 50-84).

Este de menționat că potrivit pct. 5.1.3 al raportului de expertiză din 20 februarie 2013, efectuat de către expertul tehnic Vasili Pundev, construcția etajului de mansardă al stației de alimentare cu combustibil este posibilă doar după îndeplinirea consolidării construcțiilor clădirii, în condițiile îndeplinirii recomandărilor prevăzute în pct. 5.2.2 al acestuia (f. d. 83-92).

Drept urmare, având în vedere că conform contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014, beneficiarul ÎPS „Auto Mar” SRL trebuia să prezinte proiectantului pentru întocmirea proiectului de reconstrucție, de rând cu alte acte, și raportul de expertiză, iar cel prezentat de beneficiarul ÎPS „Auto Mar” SRL, după cum a fost menționat, condiționează proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL, se constată că neexecutarea efectuării lucrărilor în interiorul termenului prevăzut în contract, nu-i poate fi imputabilă SC „Gluvert” SRL.

În raport de considerentele expuse, instanța de recurs reține drept greșită concluzia instanței de apel precum că SC „Gluvert” SRL, contrar prevederilor art. 572 Cod civil, nu și-a onorat corespunzător, la locul și în momentul stabilit obligațiile derivate din contractul privind elaborarea proiectului de reconstrucție a stației de alimentare cu combustibil a companiei ÎPS „Auto Mar” SRL nr. 307-0614 din 30 iunie 2014.

Or, în situația descrisă, la caz relevanță au revederile art. 578 Cod civil, potrivit cărora dacă efectele unui act juridic depind de îndeplinirea unei condiții, obligația devine scadentă în ziua survenirii acesteia.

La fel, instanța de recurs consideră eronată și concluzia instanței de apel, în sensul că în situația în care SC „Gluvert” SRL, considerând că este în imposibilitatea de a îndeplini lucrarea, era obligată să notifice despre acest fapt beneficiarul lucrărilor de proiectare ÎPS „Auto Mar” SRL și să solicite de la aceasta toate actele necesare pentru a duce la bun sfârșit obligația contractuală asumată.

Și asta deoarece, raportul de expertiză din 20 februarie 2013, era cunoscut ÎPS „Auto Mar” SRL cu mult înainte de încheierea contractului nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL și cu toate că contractul menționat direct prevedea că beneficiarul ÎPS „Auto Mar” SRL este obligat să prezinte proiectantului pentru întocmirea proiectului de reconstrucție și raportul de expertiză, ultimul nu a înlăturat neajunsurile indicate în raportul existent.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs conchide ca întemeiată soluția primei instanțe cu privire la netemeinicia acțiunii, fiind indubitabil că întârzierea în predarea lucrărilor contractate către ÎPS „Auto Mar” SRL este generată de neîndeplinirea de către ultimul a condițiilor contractuale, fapt ce nu-i poate fi imputat SC „Gluvert” SRL.

Pe cale de consecință, este de remarcat că prima instanță justificat a constatat și faptul că contractul nr. 307-0614 din 30 iunie 2014 privind proiectarea reconstrucției stației de alimentare cu combustibil al companiei ÎPS „Auto Mar” SRL este în vigoare, iar părțile contractuale nu și-au manifestat voința asupra încetării raporturilor juridice și nici nu a intervenit un careva eveniment care să fi

generat stingerea raportului juridic în cauză, prin urmare lipsesc temeiuri obiective de a considera că SC „Gluvert” SRL a acumulat o datorie față de ÎPS „Auto Mar” SRL în sumă de 20000 lei, pretinsă în acțiune.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială „Gluvert” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 19 mai 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Producție și Servicii „Auto-Mar” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Gluvert” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, inflației și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu